

โรคติดเชื้อและโรคอุบัติใหม่

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกชนิดของโรคติดเชื้อและโรคอุบัติการณ์ใหม่
2. บอกวิธีการป้องกันการติดเชื้อจากโรคติดเชื้อและโรคอุบัติการณ์ใหม่ได้อย่างถูกต้อง

ขอบเขตการบรรยาย

- นิยาม
- การติดเชื้อในสมอง
- ไข้กาฬหลังแอ่น
- ไข้เลือดออก
- ตับอักเสบบ
- โรคฉี่หนู
- เอดส์
- บาดทะยัก
- ติดเชื้อในกระแสเลือด
- โรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน
- วัณโรค
- ไข้หวัดใหญ่และไข้หวัดนก

ในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา มีโรคติดต่อปรากฏขึ้นใหม่ และแพร่
กระจายอย่างรวดเร็ว ทุกโรคป้องกันได้ แต่สาเหตุหนึ่งที่ทำให้
ให้เกิดการแพร่เชื้อลูกกลามใหญ่โต เป็นปัญหาสังคมอยู่ทุกวันนี้
สาเหตุใหญ่มาจากมนุษย์ด้วยกันนี่เอง

เกิดจากความ ประมาท การปล่อยปละละเลย

นิยาม

- โรคระบาด หมายถึง โรคที่เกิดขึ้นแล้วจะติดต่อแพร่ไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง
- โรคติดเชื้อ หมายถึง โรคที่เกิดจากการติดเชื้อจุลินทรีย์ ไวรัส หรือเชื้อโรคอื่นๆ
- โรคติดต่อ หมายถึง โรคที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วติดต่อแพร่ไปถึงผู้อื่นได้ด้วยการสัมผัสร่างกาย ถูกสารคัดหลั่ง หรือการใช้ข้าวของร่วมกับผู้ที่เป็นโรค เป็นต้น โรคติดต่อมีทั้งโรคที่ร้ายแรงและโรคที่ไม่ร้ายแรง เช่น หวัด อีสุกอีใส หัด วัณโรค โรคผิวหนัง

นิยาม

- โรคอุบัติใหม่(โรคเกิดใหม่) หมายถึง **โรคที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน** อาจเป็นโรคที่เกิดขึ้นใหม่หรือโรคที่ระบาดมาใหม่ เช่น โรคเอดส์ โรคไข้หวัด ๒๐๐๙ เป็นต้น
- โรคอุบัติซ้ำ หมายถึง โรคที่มีการรักษาจน**หายขาดไปจากสังคมแล้ว** **แต่กลับมาเกิดขึ้นใหม่** เช่นโรคเท้าช้าง โรคไข้ทรพิษ ซึ่งมีการควบคุมจนไม่มีผู้เป็นโรคนี้อมาหลายปีแล้ว แต่กลับมาพบผู้ป่วยด้วยโรคดังกล่าวใหม่ในปีนี้

I. การติดเชื้อในสมอง

มีการติดเชื้อได้ทั้งในเยื่อหุ้มสมอง เนื้อสมอง และผิวในสมอง

A. สาเหตุ เชื้อจากกระแสเลือดหรือจากอวัยวะที่อยู่ใกล้สมอง เช่น ไซนัส ฟัน และหูลามเข้าสมอง

B. อาการ ปวดศีรษะ , คลื่นไส้อาเจียน, สับสนหรือหมดสติ คอแข็ง ชัก มีจุดเลือดออกตามขาสองข้าง

การติดเชื้อในสมอง...(ต่อ)

C. การรักษา

1. เบื้องต้นการกู้ชีพ ABC

- Airway ใส่ท่อช่วยหายใจ
- Breathing ให้ออกซิเจน
- Circulation ให้น้ำเกลือเพื่อคงความดันโลหิต

2. ลดความดัน โดยยกศีรษะให้สูงจากเตียง 30 องศา

3. ยาฆ่าเชื้อ ซึ่งแพทย์จะพิจารณาตามเชื้อก่อโรคแต่ละชนิด

II. ไชกาฬหลังแอน

(Meningococcal disease)

A. สาเหตุ เกิดจากเชื้อ *Neisseria meningitides*

ติดต่อโดยการแพร่จากคนสู่ระบบทางเดินหายใจของผู้ติดเชื้อ โดยการไอ จามผ่านทางละอองฝอยกับผู้ที่สัมผัสใกล้ชิด ได้แก่ ครอบครัว บุคคลที่อยู่บ้านเดียวกัน และบุคลากรทางการแพทย์ที่ให้การดูแลเกี่ยวกับช่วยใส่ท่อช่วยหายใจ เครื่องสองดูตา ดูดเสมหะ เป็นต้น

ไขกาศหลังแอน...(ต่อ)

B. อาการ มี 2 แบบคือ

1. โลหิตปนพิษ อาการเฉียบพลัน เสียชีวิตใน 6-12 ชม.
มาดวยอาการไขสูง ปวดศีรษะ ปวดทอง
จุดเลือดออกที่ผิวหนังบางราย
2. เยื่อหุ้มสมองอักเสบ ปวดศีรษะ คอแข็งจนเสียชีวิตได้

ไขกาศหลังแอน...(ต่อ)

C. การวินิจฉัยโรค จากอาการและเพาะเชื้อจากน้ำไขสันหลัง และเลือด

D. การควบคุมโรค

1. ผู้ป่วยควรอยู่ในห้องแยกจนครบ 24 ชม. หลังจากได้ ยาฆ่าเชื้อที่เหมาะสม

2. ผู้สัมผัส: ผู้ใกล้ชิด (< 1 เมตร) ให้พิจารณาเก็บตัวอย่างจากโพรงจมูก

ไขภาพหลังแอน...(ต่อ)

D. การป้องกัน

กรณีสัมผัสผู้ป่วย ควรได้รับยาป้องกันในกลุ่มต่อไปนี้

1. อยู่รวมกับบ้านเดียวกันกับผู้ป่วยภายใน 7 วันก่อนเบนโรค
2. สัมผัสกับสารหลังจากผู้ป่วยโดยตรงเช่น แปรงสีฟัน การจูบ กูชีพแบบเปาปาก
3. บุคคลกรแพทย์ที่ใส่ท่อช่วยหายใจผู้ป่วยโดยไม่ได้ใส่หน้ากาก ป้องกันตนเอง

ไขกาทพหลังแอน...(ตอ)

ยาปองกันโรคสำหรับผุสั่มผัส ยกตัวอย่างเซน

Rifampicin

: ในผุใหญ่ครั้ละ 600 มิลลิกรัมวันละ 2 ครั้เพนเวลา
2วัน

: ในเด็กอายุมากกว่า 1 เดือนไหครั้ละ 600 มิลลิกรัม
วันละ 2 ครั้เพนเวลา 2 วัน

III. การติดเชื้อทางช่องคอ (Epiglottitis)

การอักเสบติดเชื้อของช่องคอส่วนบนมักพบในเด็กอายุ 2-6 ปี พบโรคในผู้ใหญ่ได้น้อย

A. อาการ เด็กจะมาด้วยอาการเจ็บคอ กลืนอาหารลำบาก หรือน้ำลายไหลจากปากตลอดเพราะกลืนลงไม่ได้ เสียงแหบ หายใจมีเสียง ดัง และหายใจไม่สะดวก อาการมักเป็นคอนขางรวดเร็ว ส่วนอาการ ในผู้ใหญ่มักไม่รุนแรงเท่าเด็ก ผู้ที่มีอาการดังกล่าว ต้องตรวจคอด้วย ความระวังอย่าใช้ไม้กดลิ้นลึกเข้าไปในคอหอย เพราะอาจทำให้คอหอย บวมมากขึ้น หรือสายเสียงหดเกร็งจนหายใจไม่ออกได้

การติดเชื้ทางชองคอ (ต่อ)

B.การรักษา การรักษาเบื้องต้น

1. ประเมิน ABC

- Airway ถ้าใส่ท่อช่วยหายใจตองเตรียมใส่ในหองผ่าตัด เพราะถ้าชองคอบวมมากจนใส่ท่อไม่ได้อาจตองเจาะคอ - Breathing ให้ออกซิเจน

- Circulation ให้น้ำเกลือเพื่อกงความดันโลหิตให้ปกติ

2. ยาฆ่าเชื้อให้ยาฆ่าเชื้อกอโรคแต่ละชนิด

IV. ปอดอักเสบ (Pneumonia)

A. สาเหตุ เชื้อก่อโรคมักเป็น *Strep. Pneumoniae* B

B. อาการ ไข้ ไอ หอบเหนื่อย หายใจมีเสียงวี๊ด หายใจเร็ว หายใจไม่สะดวก เจ็บหน้าอก เจ็บทอง อาเจียน
หมดสติ

C. ปัจจัยเสี่ยง ตอการเกิดปอดอักเสบ ฤงลมโปงพอง
โรคหัวใจ โรคชัก ไมคอยรูสึกตัวชวยเหลือตัวเองไม่ได้
หมดสติ สำลักอาหาร โรคภูมิคุ้มกันต่ำ

V. ตับอักเสบ (Hepatitis)

A. สาเหตุ เกิดจากการติดเชื้อในตับเองหรือจากเชื้อในกระแสเลือด ไวรัสตับอักเสบบี ก่อให้เกิดตับอักเสบได้บ่อยที่สุดและ

ก่อให้เกิด มะเร็งตับได้ง่าย

*** ไวรัสตับอักเสบ B, C ติดต่อทางเลือด

B. อาการ ไข้ เลือดออกง่าย มีจ้ำเลือดตามแขนขาตัวสับสน หมดสติ มีน้ำในช่องท้อง ตับโต อ่อนเพลีย เตานมโตขึ้น

C. การตรวจรักษา ต้องระวังการติดเชื้อจากผู้ป่วยด้วย

VI. ไชเลือดออก (DHF)

A. สาเหตุ เกิดจากยุงลายที่มีเชื้อไวรัสเดงกีกัด ยุงชนิดนี้ มักกัดในเวลากลางวันผู้ป่วยมักติดเชื้อมากครั้งแรกได้ เกิดการติดเชื้อครั้งที่ 2 มักรุนแรงมากกว่าเดิม

B. อาการ แบ่งเป็น **3 ระยะ**

- 1. ระยะไข้สูง** ไข้สูงนาน 2-7 วัน และมักไม่ตอบสนองต่อ ยาลดไข้ พบอาการชักในเด็กเล็ก ปวดศีรษะ อาเจียน มักไม่มีอาการน้ำมูกและไอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ตับโตและกดเจ็บ อาจพบจุดเลือดออกที่ ผิวหนัง

ไขเลือดออก (ต่อ)

- 2. ระยะวิกฤต** เป็นระยะที่ไข้มักลดลงอย่างรวดเร็ว หากมีอาการร่วของพลาสมามากอาจเกิดจากภาวะช็อก (shock) ผู้ป่วยจะมีอาการกระสับกระส่าย มือเทา เย็น ชีพจรเต้นเร็วและเบาบาง ความดันโลหิตต่ำ เลือดออกไต่บอย
- 3. ระยะฟื้น** คือ อาการดีขึ้น เริ่มอยากอาหาร ปัสสาวะเพิ่มขึ้น

ไขเลือดออก (ต่อ)

ความรุนแรงของไขเลือดออก แบ่งเป็น 4 เกรด

1. เกรด1 คือ ไม่พบอาการเลือดออก
2. เกรด2 คือ มีเลือดออกบริเวณผิวหนังหรืออวัยวะอื่น
3. เกรด3 คือ มีซีฟจรเร็ว ความดันโลหิตต่ำ
4. เกรด4 คือ วัดความดันโลหิตไม่ได้ คลำซีฟจรไม่ได้

ไขเลือดออก (ต่อ)

C. การรักษา ไขเลือดออก

ควรเช็ดตัวบ่อยๆให้ไขลด รับประทานยาพาราเซตตามอล กรณี จำเป็น(ไม่ควรใช้ยาแอสไพรินเพราะอาจทำให้ตับวายได้) และ ดื่มน้ำตามมากๆ สารน้ำที่ให้ ไตแก่น้ำเกลือแร่น้ำผลไม้
ไม่แนะนำให้ดื่มน้ำที่มีสีแดงหรือสีดำ เนื่องจากหากอาเจียนจะเข้าใจ ผิดว่าเป็นเลือดออกจากกระเพาะอาหารได้

VII. โรคฉี่หนู (Leptospirosis)

- A. สาเหตุ** เกิดจากโรคเลปโตสไปรา พบในปัสสาวะ เลือด และเนื้อเยื่อของสัตว์ที่ติดเชื้อเช่น หนู มีรายงานบ่อยขวาง น้ำท่วม และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- B. อาการ** ไข ปวดกล้ามเนื้อ เลือดออกในเยื่อぶตา เยื่อหุ้มสมอง อักเสบ ตา ตัวเหลือง ปัสสาวะอักเสบ หรือไตวาย ปอดอักเสบ หอบเหนื่อย หรือไอเป็นเลือด
- C. การวินิจฉัย** จากอาการและเพาะเชื้อได้ในเลือดหรือเนื้อเยื่อต่างๆ หรือมีภูมิกัมกัันต่อเชื้อสูงในเลือด

โรคฉี่หนู (ต่อ)

D. การรักษา

1. การรักษาเบื้องต้นหรือการกักขัง โดยใช้หลัก A,B,C โดย
ต้องรักษาระดับความดันโลหิตและปริมาณเกลือแร่ใน
เลือดให้สมดุล
2. ยาฆ่าเชื้อ ให้ ยาเพนนิซิลลินเซากระแสเลือด

E. การป้องกัน หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับเนื้อเยื่อ เลือด หรือ
ปัสสาวะที่ติดเชื้อ

VIII. เอ็ดส์ (AIDS)

- A. สาเหตุ** เกิดจากเชื้อ HIV ที่ไปทำลายเม็ดเลือดขาว ให้ต่ำลงจนงายต่อการติดเชื้ออื่น และเป็นมะเร็งไคงายเชื้อติดต่อใดทางการมีเพศสัมพันธ์ และการได้รับเลือด
- B. อาการ** ไข ผอม ตอมน้ำเหลืองโต ปวดศีรษะ สับสน และมีอาการของการติดเชื้อเขาแทรกในอวัยวะต่างๆ เช่น ปอดอักเสบ หอบมาก หรือติดเชื้อในเยื่อบุสมอง และมี อาการปวดศีรษะ และอาเจียนพุ่งได้

เอดส์ (ต่อ)

C. วินิจฉัยโรค ได้จากอาการและผลเลือด พบ

anti HIV เป็นผลบวก

D. การรักษา รักษาโรคติดเชื้อเอชไอวี และ

ยาต้านไวรัส เอดส์

IX. บาดทะยัก (Tetanus)

A. สาเหตุ เกิดจากแบคทีเรีย Clostridium Tetanii

B.อาการ ชากรรไกรแข็ง กล้ามเนื้อบนใบหน้าแข็งเกร็ง ลำตัว และ
แขนขา อาจแข็งเกร็ง จนหลังแอ่นได้ โดยที่ยังรู้สึกตัวดี

ตลอดเวลา

C.การป้องกัน

- ฉีดวัคซีนตามอายุที่กำหนดตามโปรแกรมของสาธารณสุข
- ถ้าเคยฉีดครบ 3 เข็มมานานกว่า5ปีแล้ว มีแผลต้องฉีดเพิ่ม
- ถ้าไม่เคยรับวัคซีน หากมีแผลสกปรกต้องฉีดวัคซีน

X. พิษสุนัขบ้า

A. สาเหตุ เป็นเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ติดต่อมาสู่คนโดยถูก สัตว์ที่เป็นโรคกัดแพร่เชื้อมาทางน้ำลาย

B. อาการ มักมีอาการใน 20-90 วันหลังได้รับเชื้อ อย่างไรก็ตามอาจใช้เวลาช้านานกว่านี้ อาการเริ่มที่ปวดศีรษะ อาเจียน ต่อมาคลื่นรันทุรนทุราย เห็นภาพหลอน อาการสำคัญ คือ กลืน น้ำไม่ได้ ซึ่งพบได้ครึ่งหนึ่งของผู้ป่วย สวบนอยที่มาจากอาการแขนขาอ่อนแรง หรืออัมพาต

พิษสุนัขบ้า (ต่อ)

C.การป้องกัน ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ากรณีถูก

กัด สังเกตอาการสัตว์10 วันหากสัตว์มีอาการให้รีบทำ

การ รักษาผู้ป่วยทันที

D.การดูแล แผลที่อาจได้รับเชื้อ ล้างแผลทันทีด้วยน้ำสบู่

หรือ น้ำผงซักฟอกหรือน้ำสะอาด เช็ดด้วย70%แอลกอฮอล์

ฮอล หรือทิงเจอร์ไอโอดีน หรือโพวิดีน

XI. ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด (Septicemia)

A. อาการ มีการติดเชื้อรุนแรงรวมกับอาการดังต่อไปนี้

- อุณหภูมิร่างกายสูงกว่า 38 องศาหรือต่ำกว่า 36 องศา
- อัตราชีพจรมากกว่า 90 /ครั้ง
- อัตราการหายใจมากกว่า 20 ครั้ง/นาที
- ความดันเลือดน้อยกว่า 90 mmHg หรือลดลงจากเดิมอย่างน้อย 40 mmHg
- ความผิดปกติของอวัยวะต่างๆ เช่น ตัวเหลืองจากตับวาย และปัสสาวะน้อย และ บวมจากไตวาย

ภาวะติดเชื้อเขากระแสนเลือด (ต่อ)

B. การรักษา

1. การรักษาเบื้องต้นหรือการกู้ชีพ ใช้หลัก A,B,C
2. ยาฆ่าเชื้อ ให้ยาตามเชื้อก่อโรคแต่ละชนิด

XII. โรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน(SARS)

เป็นโรคที่เกิดใน ศตวรรษที่20 และมีผลกระทบจน
ตื่นตระหนกในปี พ.ศ2546.

A.สาเหตุ ยังไม่มีข้อสรุปมาจากไหน

B.อาการ เหมือนไข้หวัดทั่วไป แต่ในระยะกลางและ
ระยะท้ายก็มีความเหมือนโรคไข้หวัดใหญ่อีกด้วย

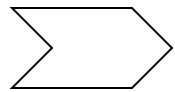
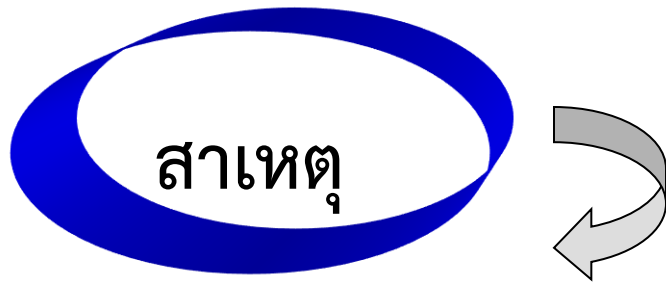
โรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน(SARS) (ต่อ)

C.การวินิจฉัย: ผู้ที่สงสัยว่าจะเป็นโรค ไข้สูงเกิน38 องศา
รวมกับไอ หายใจลำบาก หอบเหนื่อย มีประวัติใกล้ชิด
ชิด เดินทางอาศัยในพื้นที่ที่พบโรค

D. การรักษา : รักษาตามอาการ ยังไม่มีไวรัสต้านโรค

XIII. วัณโรค

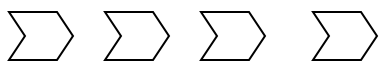
เป็นโรคติดต่อที่เรื้อรัง และเกิดได้กับอวัยวะ
ทุกส่วนของร่างกาย เช่น ต่อม้ำเหลือง กระดูก
เยื่อหุ้มสมอง ปอด ส่วนมากพบเป็นที่ปอด

เกิดจากเชื้อแบคทีเรียเข้าสู่ร่างกาย โดยการหายใจ
เอาเชื้อเข้าไป

ร่างกายอ่อนแอหรือผู้ที่ภูมิคุ้มกันต่ำ เช่น ผู้ป่วยโรค
เอดส์ เบาหวาน ผู้ที่ได้รับยาเคมีบำบัด ผู้ติดยาเสพติด

ในคนที่ตรากตรำทำงานหนัก

พักผ่อนไม่เพียงพอ ขาดอาหาร ดื่มเหล้าจัด

การติดต่อ

ทางระบบทางเดินหายใจ โดยการสูดเอาเชื้อในอากาศ
ซึ่งเกิดจากการ ไอ จาม ของผู้ที่มีเชื้อเข้าไปในปอด

อาการและอาการแสดง

- เฉพาะที่ เจ็บอก ไอเรื้อรังเกิน 3 สัปดาห์ขึ้นไป ไอ เป็นเลือด หายใจหอบ และต่อมน้ำเหลืองโต
- ทั่ว ๆ ไป อ่อนเพลีย เหนื่อย เบื่ออาหาร น้ำหนักลด โดยไม่ทราบสาเหตุ มีไข้ต่ำ ๆ ในตอนบ่ายหรือค่ำ แต่บาง รายอาจจะมีไข้สูงหรือไม่มีไข้ก็ได้

การรักษา

สามารถรักษาให้หายได้ภายใน 6 - 9 เดือน โดยผู้ป่วยต้อง

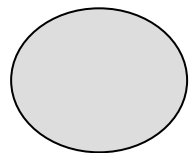
รับประทานยาตามชนิด และขนาดที่แพทย์สั่งอย่าง

สม่ำเสมอจนครบกำหนด

การปฏิบัติตัวของผู้ป่วยวัณโรคปอด

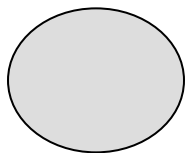
- อยู่ในห้องที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงแดดส่องถึง
- ใช้ผ้าปิดปากและจมูกเวลาไอหรือจามและอย่าไอหรือจามรดผู้อื่น
- บ้วนเสมหะลงในภาชนะที่มีฝาปิด แล้วทำลายโดยการต้มหรือเผา และห้ามบ้วนเสมหะทิ้งลงพื้น
- รักษาความสะอาดร่างกาย ปาก ฟัน เพื่อให้ร่างกายสดชื่นแข็งแรง

- รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ เช่น เนื้อสัตว์ นม ไข่ ผัก และผลไม้ต่าง ๆ งดอาหารที่ปรุงไม่สุก อาหารรสเผ็ดจัด เปรี้ยวจัด และของหมักดอง เพื่อให้ร่างกายมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงและระบบขับถ่ายเป็นปกติ
- ดื่มน้ำวันละ 2 – 3 ลิตรในกรณีที่ไม่มีข้อจำกัด
- พักผ่อนให้เพียงพอ
- งดสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และยาเสพติดทุกชนิด

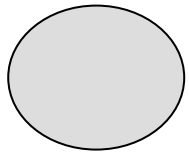

รับประทานยาตามแพทย์สั่งอย่างสม่ำเสมอจนครบ

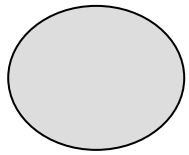
กำหนดภายใต้การสังเกตโดยตรงจากญาติ ไม่ควรหยุดยาเอง เพราะจะทำให้เชื้อโรคดื้อยาซึ่งยากต่อการรักษา และทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น

มาพบแพทย์ตามนัดทุกครั้ง ถ้าผู้ป่วยขาดการรักษาเกิน 1 เดือนและเสมหะได้ผลบวกจะต้องเริ่มต้นรักษาใหม่ตั้งแต่ต้น

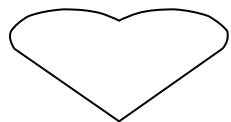

เมื่อมีอาการผิดปกติ เช่น มีผื่นคัน หูตึง ตามัว เสีย
การทรงตัว ไอเป็นเลือด ตัวเหลือง ตาเหลือง ให้มา
พบแพทย์ก่อนนัดได้ทันที

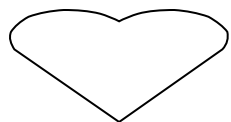
ไม่ควรใกล้ชิดเด็กเล็กหรือผู้ที่มีภูมิคุ้มกันร่างกาย
ต่ำ

การป้องกันตนเอง

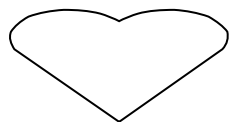
ในเด็กแรกเกิดทุกคน ควรนำเด็กไปรับการฉีด

วัคซีน บี ซี จี

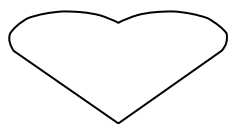

พักผ่อนให้เพียงพอ อย่างน้อยนอนหลับวันละ 8

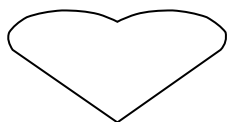
ชั่วโมง

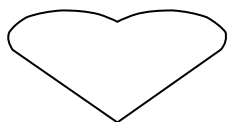
ออกกำลังกายสม่ำเสมอ สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง และ
ทำแต่ละครั้งติดต่อกันอย่างน้อย 20 นาที

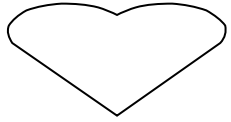
รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ เช่น ผัก ผลไม้
ไข่ ถั่วต่าง ๆ นม

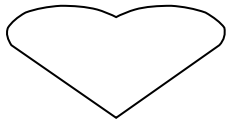
หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้ติดเชื้อเอดส์
เพราะจะติดไวรัสโรคได้ง่ายขึ้น

หากมีอาการไอเรื้อรัง มีไข้ น้ำหนักลด หรือสงสัย
ว่าจะเป็นไวรัสโรคปอด ควรรีบไปพบแพทย์ เพื่อ
รับการตรวจวินิจฉัย

หากคลุกคลีกับผู้ที่สงสัยว่าเป็นวัณโรคปอด หรือ
ผู้ป่วยวัณโรคปอด ควรรีบเอาเสมหะไปตรวจและเอกซเรย์
ปอด ยืนยัน

ควรไปตรวจเอกซเรย์ปอดอย่างน้อยปีละครั้ง

XIV. โรคไขหวัดใหญ่และไขหวัดนก (Flu/BirdFlu)

A. อาการ มีได้ 5 แบบ คือ

1. ไม่มีอาการเลย
2. อาการไม่รุนแรง-ไข ปวดศีรษะ เจ็บคอ ไอ น้ำมูกไหล ท้องเสีย อาเจียน
3. ปอดอักเสบ รุนแรงร่วมกับภาวะหายใจล้มเหลว
4. ปอดอักเสบ รุนแรงร่วมกับภาวะหายใจล้มเหลว
5. อวัยวะหลายระบบทำงานล้มเหลว เช่น ตับวาย ไตวาย เลือดออก มากผิดปกติ การดำเนินโรค ประมาณ 1-2 สัปดาห์ นับจากเริ่มมีอาการ

โรคไขหวัดใหญ่และไขหวัดนก (ต่อ)

B. การควบคุมและป้องกันโรค

1. ล้างมือเมื่อสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ป่วย แมสวมถุงมือก็ต้องล้างมือ โดยใช้สบู่ฟอกประมาณ 15-20 นาที หรือใช้น้ำยาล้างมือ หรือ แอลกอฮอล์ก็ได้
2. ใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง ได้แก่ สวมถุงมือและเสื้อคลุมกันเปื้อน อาจต้องสวมรองเท้าบูท และแว่นตา เพื่อป้องกันไม่ใหเชื้อกระเด็นเข้าตา บุคลากรที่ดูแลผู้ป่วยใกล้ชิดหรือผู้ที่ต้องทำลายสัตว์ปก ควรสวมหน้ากาก N-95 หรือหน้ากากผ่าตัด

โรคไขหวัดใหญ่และไขหวัดนก (ต่อ)

C. การฉีดวัคซีนป้องกัน

สำหรับมาตรฐาน อเมริกัน บุคลากรการแพทย์ต้องได้รับ วัคซีน ป้องกันไขหวัดใหญ่อย่างน้อยเพื่อป้องกันการติดเชื้อ ไขหวัดใหญ่ ร่วมกับไขหวัดนก อันอาจนำไปสู่การผสมของ เชื้อต่างๆเกิดเป็น สายพันธุ์ใหม่ แพร่ระบาดใหญ่ไปทั่วโลก ได้

โรคไขหวัดใหญ่และไขหวัดนก (ต่อ)

D. ยาทานไวรัสไขหวัดใหญ่ ยังไม่แนะนำให้ใช้มาตรฐานเพราะมีผลข้างเคียงค่อนข้างมาก จะเลือกใช้ก็ต่อเมื่อ

- ใช้ในการป้องกันในผู้ใหญ่ที่แข็งแรง ได้ผล 70-80 %
- ใช้รักษาโดยต้องให้ยาภายใน 48 ชม. นับจากเริ่มมีอาการ จะช่วยให้หายเร็วขึ้น 1-2วันและพบวายเป็นสามารถลดอาการแทรกซ้อนได้